

10 jaar
Collegium
Musicum
Loppersum
2007-2017

Programma

John Blow, *Ode for St. Cecilia's Day*

Henry Purcell, *Abdelazer-suite*

Pauze

G. F. Handel, *Ode for St. Cecilia's Day*

Voorwoord

Het feit dat 10 jaar geleden het toen reeds bestaande Vrouwenensemble en Kamerkoor officieel de naam kreeg van Stichting Collegium Musicum Loppersum, is de aanleiding tot het geven van dit jubileumconcert.

De Stichting CML stelt zich als doel een centrum te zijn voor de bestudering en uitvoering van klassieke (kerk)muziek, zowel vocaal als instrumentaal.

Om dit doel te bereiken wordt getracht professionele en amateurmusici in en vanuit de Petrus en Pauluskerk te Loppersum nauw te laten samenwerken. Daartoe wordt een grote verscheidenheid aan activiteiten ontwikkeld in zowel de Petrus en Pauluskerk als in de wijde omgeving. De activiteiten bestaan uit: koor- en orkestconcerten, avondmuziek, het geven van workshops en cursussen. In de praktijk heeft dit o.a. geleid tot een nauwe samenwerking tussen het CML en het symfonie-orkest Suonare d'Amatori. Een aantal gegeven concerten door het koor en het genoemde orkest voor de Eenkemastichting is daar een voorbeeld van.

Het thema voor dit concert is 'Sint Cecilia'. Immers de heilige Cecilia wordt na haar dood gezien als beschermvrouwe van (kerk)muziek, instrumentmakers, zangers en dichters. De doelstelling van de Stichting is dan ook sterk gerelateerd aan het genoemde thema. Diverse componisten hebben in de loop der eeuwen werken geschreven en opgedragen aan deze 'patrones van de (kerk)muziek'. De in dit concert uit te voeren werken van J. Blow en G.F. Handel zijn daar prachtige voorbeelden van.

Graag wil het CML de vele sponsors bedanken die het mogelijk hebben gemaakt om dit jubileumconcert te doen plaatsvinden.

Door de enthousiaste inzet van het koor, de instrumentalisten en de solisten – en dit alles onder leiding van dirigent Jelke Hamersma – zal dit concert een groot feest zijn ter ere van het tienjarig bestaan van het CML.

*Anco Ezinga,
voorzitter Collegium Musicum Loppersum*

De heilige Cecilia

Cecilia is een Romeinse martelares en heilige in de Katholieke Kerk. Volgens de legende kwam ze uit een Romeinse voorname familie, gens Caecilia. Ze zou zeer jong zijn gedwongen te huwen met iemand uit een andere Romeinse adellijke familie. Ze vond troost in de muziek en stierf de marteldood omstreeks 230. Ze werd patrones van muziek, instrumentenmakers en zangers.

Dit patronaatschap is gebaseerd op een verkeerde opvatting van de antifoon van de vespers van haar feestdag, die luidt: *Cantantibus organis Caecilia virgo in corde suo soli domino decantabat dicens fiat domine cor meum et corpus meum immaculatum ut non confundar*. De verwijzing naar het orgel (*organis*) en de zang (*cantantibus*) hebben te maken met het feestgedruis op haar bruiloft. De zin wil zeggen dat zij zich ‘te midden van de feestmuziek’ in haar hart enkel richt tot God in de hoop ook in haar bruidsnacht haar maagdelijkheid (*corpus immaculatum*) te kunnen bewaren. Dit lukt. Ze vertelt haar echtgenoot, Valerianus, dat ze een beschermengel heeft. Valerianus komt tot inzicht en bekering. Beiden sterven vervolgens als martelaren onder een hernieuwde vlaag van christenvervolging. De feestdag van de heilige is 22 november.

Cecilia wordt doorgaans voorgesteld met het orgel. Een mooi voorbeeld hiervan is het schilderij van Simon Vouet uit 1625 dat gebruikt werd voor de promotiematerialen ter gelegenheid van dit jubileumconcert.

Als patrones van muzikanten werden talrijke muziekverenigingen, koren, fanfares en orkesten naar Cecilia genoemd. Zelf was ze ook inspiratiebron van vele composities, zoals Henry Purcells hymne *Hail! Bright Cecilia* van 1692 en natuurlijk de twee odes die vanavond te horen zijn.

Ode for St. Cecilia's Day

John Blow, 1691

John Blow (1649-1708) wordt gerekend tot de Engelse Renaissance. Tijdens de Renaissance was er een overweldigende belangstelling voor o.a. de Griekse mythologie. Het is dan ook niet verwonderlijk dat in het werk van Blow Cecilia geplaatst wordt tussen Griekse goden als Apollo, Heros en Pan en daardoor de betrokkenheid van deze goden met muziek getoond wordt. Apollo's lieflijke lier, Heros' krijgsgeweld door trompetten en natuurlijk de verleidelijke fluit van Pan. Cecilia wordt tussen deze goden gezien als goddelijke inspiratiebron van alle muziek.

De tekst van Thomas d'Urfrey is een oude tekst en dit uit zich onder meer in het taalgebruik. Dit komt ook naar voren in de vertaling die Loes Groen speciaal voor dit concert maakte.

Symfonie

Countertenor:

The glorious day is come, that will for ever be
Renown'd as Music's greatest jubilee.

De mooie dag is gekomen, die voor eeuwig bekend zal staan als het grootste jubileum van de muziek.

Countertenor/tenor:

The spheres, those instruments divine, Tun'd to Apollo's charming lyre,
The sons of all the learned Nine with soft harmonious souls inspire;
Behold, round Parnassus' top they sit,
And heav'nly Music now vies with immortal Wit.

De sferen, die goddelijke instrumenten zijn afgestemd op Apollo's charmante lier, de zonen van alle geleerde negen muzen inspireren met hun zachte harmonieuze zielen. Zie, ze zitten rond de top van de Parnassus, en hemelse muziek strijdt nu met de onsterfelijke intelligentie.

Tenor:

Couch'd by the pleasant Heliconian spring,
Of bright Cecilia they sing;
Admir'd Cecilia that informs their brains;
The awful goddess that their cause maintains,
And with her sacred pow'r supplies
The artful hand and tuneful voice,
And gives a taste of heav'nly bliss
In more than mortal strains.

Omringd door de aangename Heliconische lente zingen ze over de schitterende Cecilia; de bewonderde Cecilia die hun hersenen voedt, de wonderbaarlijke godin die hun reden geeft om door te gaan. En met haar goddelijke kracht verschaft ze de kundige hand en de melodieuze stem. En ze creëert een atmosfeer van hemelse gelukzaligheid in bovenaardse tonen.

Tenor:

And first the trumpet's part
Inflames the hero's heart;
The martial noise completes his joys
And soul inspires by art.
And now he thinks he's in the field,
And now he makes the foe to yield.
Now victory does eagerly pursue,
And Music's warlike notes make ev'ry fancy true.

En eerst ontvlamt het stuk van de trompet het hart van de held. Het krijgshaftige geluid maakt zijn geluk compleet en zijn ziel wordt geïnspireerd door kunst. Nu denkt hij dat hij in het veld is, en nu stopt hij de vijand. Nu jaagt hij een overwinning na. En de oorlogsachtige tonen maken elke fantasie werkelijkheid.

Countertenor:

The battle done, the loud alarms do cease,
Hark, how the charming flutes conclude the peace,
Whose soft'ning notes make fiercest rage obey.
If Pan, beneath the famous myrtle's shade,
To Midas half so well had play'd,
The Delphian God himself had won the day.

De strijd is voorbij, het lawaai stopt. Luister, hoe de charmante fluiten de vrede vervolmaken, wiens verzachtende tonen de heftigste woede doen temperen. Als Pan, in de schaduw van mirte, maar half zo goed had gespeeld voor Midas, dan had de Delphische God zelf de dag gewonnen.

Sopraan:

Excesses of pleasure now crowd on apace;
How sweetly the violins sound to each bass;
The ravishing trebles delight ev'ry ear,
And mirth in a scene of true joy does appear.
No lover of Phillis's rigour complains,
None mourn for their losses, or laugh for their gains;
But lost in an extasy publish their joy,
Whilst the name of Cecilia resounds to the sky.

Excessen van plezier smelten nu snel samen. Hoe lieflijk klinken de violen bij elke bas. De overweldigende hoge tonen zijn een genot voor elk oor. En opgewektheid ontstaat in een atmosfeer van oprechte blijdschap. Geen geliefde klaagt over Phyllis' ellende, niemand rouwt om zijn verliezen, of lacht om zijn winst. Maar verloren in extase komt de vreugde tot uiting, terwijl de naam van Cecilia galmt tot aan de hemel.

Countertenor:

Ah Heav'n! what is't I hear?
The warbling lute enchants mine ear;
Now beauty's pow'r inflames my breast again.
I sigh and languish with a pleasing pain;
The notes so soft, so sweet the air,
The soul of love must sure be there,
That mine in rapture charms, and drives away despair.
Ah Heav'n! what is't I hear?

Och hemel, wat is het dat ik hoor? De zingende luit betovert mijn oor. Nu ontvlamt de kracht van de schoonheid opnieuw in mijn borst. Ik zucht en smacht vanwege een aangename pijn. De noten zo zacht, zo zoet de lucht. De ziel van de liefde moet hier zeker zijn, die de mijne in vervoering bekoort en de wanhoop verdrijft. O hemel! Wat is het dat ik hoor?

Bas:

Music! celestial Music! what can be,
On this side Heav'n compar'd to thee?
Thou only treat fit for a deity:
Monarchs by flattery or fame
May arrogate a glorious name,
But in each soul-delighting symphony,
Address'd to bright Cecilia's royalty,
Are sacred honours for none, but for divine degree.

Muziek! Hemelse muziek! Wat kan aan deze kant van de hemel vergeleken worden met jou? Jij, de enige traktatie voor een godheid. Koningen kunnen zich door vleierij of bekendheid een glorieuze naam toe-eigenen, maar in elke zielverlichtende symfonie die is opgedragen is aan de vorstelijkheid van de schitterende Cecilia, zijn heilige erbewijzen niets minder dan van een goddelijk niveau.

Sopraan/countertenor/tenor/bas:

This that blest king and god-like prophet knew,
That oft from worldly joys withdrew;
From glittering pomp, and all the courtly throng;
And to th'Eternal King of Kings, to the sweet harp's well-govern'd strings,
Paid best devotion in seraphic song.

Het is dit dat de gezegende koning en de goddelijke profeet wisten, dat vaak wordt onttrokken aan de wereldse vreugde; van schitterende pracht en van de hoffelijke menigte en van de eeuwige koning der koningen tot aan de goedbespeelde snaren van de harp wordt de hoogste eer bewezen in een engelenlied.

Koor:

And thus by Music's pow'r above dull Earth we soar;
Exalt our chorus to the sky,
And in transporting melody Cecilia's name adore.
Divine Cecilia, whom we all confess our art's inspirer, Music's patroness.

En dus door de kracht van de muziek stijgen we op boven de saaie aarde uit. Hef ons gezang aan tot de hemel en aanbid de naam van Cecilia in een meeslepende melodie. Goddelijke Cecilia, die we allen erkennen als degene die onze kunst inspireert en als de patrones van de muziek.

Ode for St. Cecilia's Day

George Frideric Handel, 1739

In deze ode van Handel (1685-1759) wordt een bijna wetenschappelijke verhandeling over de ontstaansgeschiedenis van de muziek gegeven. Vervolgens komt in de tekst (geschreven door John Dryden) de vraag aan de orde: wat betekent muziek voor ons en wat kan kunst ons leren. In de verschillende delen wordt steeds een instrument en de functie daarvan belicht: de trompet als signaal voor de oorlog; de fluit als instrument van de hartstocht, de violen als verkondigers van vertwijfeling en jaloezie. Het orgel en de menselijke stem als inspiratiebron voor de heilige liefde die in klanken opstijgt naar de hemel. Ook al is Cecilia door toedoen van Orpheus ontworteld (dood), toch zal muziek altijd voortbestaan. De dood zal leven, muziek zal aan de hemel weerklinken. De trompetten zullen uit de hoogte te horen zijn.

Ouverture

Tenor:

From harmony, from heavenly harmony
This universal frame began.
When nature, underneath a heap
Of jarring atoms lay,
And could not heave her head.
The tuneful Voice, was heard from high,
Arise! Arise! Arise ye more than dead!
Then cold, and hot, and moist, and dry,
In order to their stations leap!
And music's power obey!
And music's power obey!

Door harmonie, door heil'ge harmonie, ontstond dit groot heeal. Toen de natuur er nog vormloos bij lag, vol verwarde disharmonie, in een nacht zonder leven, klonk zeer welluidend de roep vanuit de hoge: 'Ontwaakt! Ontwaak! Ontwaak, uit starre dood.' En kou en hitte, vochtigheid en droogte, ontstaan volgens hun rangorde en gehoorzamen de macht van de muziek.

Koor:

From harmony, from heavenly harmony, this universal frame began.
Through all the compass of the notes it ran, the diapason closing full in man.

Door harmonie, door heil'ge harmonie ontstond dit groot heelal. Van harmonie tot harmonie doorliep de schepping het gebied van alle tonen en vond zijn volle voltooiing in de mens.

Sopraan:

What passion cannot music raise, and quell?
When Jubal struck the chorded shell,
His listening brethren stood 'round,
And wondering on their faces fell,
To worship that celestial sound!
Less than a god they thought there could not dwell
Within the hollow of that shell
That spoke so sweetly and so well.
What passion cannot Music raise and quell?

Wat kan muziek de emoties stimuleren en beteugelen! Toen Jubal de eerste luit bespeelde, wat luisterden zijn broeders toen naar zijn zang. Verwondering stond op hun gezichten te lezen om deze hemelse muziek. De muziek klonk zo lieflijk en zo mooi dat zij dachten dat een goddelijk wezen in de luit woonde. Wat kan muziek de emoties toch stimuleren en beteugelen!

Tenor:

The trumpet's loud clangour excites us to arms,
With shrill notes of anger and mortal alarms,
The double-double-double beat of the thund'ring drum,
Cries hark! Hark! Cries hark the foes come!
Charge! Charge! Charge! Charge!
'Tis too late, 'tis too late to retreat!
Charge 'tis too late, too late to retreat!

De luide klank van de trompet wekt ons op tot de strijd met schelle tonen en dodelijke ontsteltenis. De driedubbele slag van de donderende trom roept: 'Hoor! Hoor! De vijanden komen! Val aan! Val aan! Het is nu te laat om terug te trekken. Val aan! Het is nu te laat om terug te trekken.'

Mars

Sopraan:

The soft complaining flute
In dying notes discovers
The woes of hopeless lovers,
Whose dirge is whispered by the warbling lute.

De klaagzang van de fluit zingt in wegstervende tonen de smart van liefde zonder hoop. Haar treurzang wordt gefluisterd door de tokkelende luit.

Tenor:

Sharp violins proclaim,
Their jealous pangs,
And desperation!
Fury, frantic indignation!
Depth of pains, and height of passion,
For the fair disdainful dame!

Schelle violen verkondigen hun naijver en wanhoop, woede en vertwijfelde verontwaardiging, de diepste pijnen en hoogste hartstocht voor de gunst van de schone minachtende vrouwe.

Sopraan:

But oh! what art can teach,
What human voice can reach
The sacred organ's praise?
Notes inspiring holy love,
Notes that wing their heavenly ways
To join the choirs above.

Maar o, welke kunst dit te bevatten, welke menselijke stem kan de lofzang van het gewijde orgel bereiken? Noten die tot heilige liefde oproepen gaan opwaarts ten hemel en voegen zich bij het gezang van het engelenkoor.

Sopraan:

Orpheus could lead the savage race,
And trees uprooted left their place
Sequacious of the lyre:
But bright Cecilia raised the wonder higher:
When to her Organ vocal breath was given
An Angel heard, and straight appeared –
Mistaking Earth for Heaven.

Orpheus bedwong het wild gespuis en ontwortelde bomen verlieten hun plaats en volgden de klank van de luit. Doch zie, Cecilia verrichtte een grote daad toen zij aan haar orgel stem en zang toevoegde. Een engel hoorde het en verscheen direct en zag de aarde voor de hemel aan.

Sopraan:

As from the power of sacred lays
The spheres began to move,
And sung the great Creator's praise
To all the blest above;
So when the last and dreadful hour
This crumbling pageant shall devour,
The trumpet shall be heard on high.

Door de macht van gewijde gezangen begonnen de hemelgewelven te bewegen: zij zongen de lofzang van de grote Schepper voor alle gezegenden daarboven. En als het laatste uur slaat en heel deez' aarde uiteenvalt, dreunt de luide klank van de bazuin.

Koor:

The dead shall live, the living die,
And music shall untune the sky

Wat sterft staat op, wat leeft vergaat, en de klank van de uitspanzelen verstomt in het heelal.

Solisten

Else-Linde Buitenhuis is een lyrische sopraan met een natuurlijk en helder timbre. Haar repertoire omvat verschillende stijlen waaronder opera, oratorium, kamermuziek en lied. Zij zingt ook hedendaagse composities en cross-over repertoire. Else-Linde begon haar zangstudie aan het Prins Claus conservatorium te Groningen, haar geboortestad. Zij vervolgde haar opleiding in de Operaklas van het Koninklijk Conservatorium Den Haag en het Utrechts Conservatorium en behaalde haar Master of Music.

Countertenor **David Cohen** studeerde in 2009 af aan de Schumannacademie met het staatsexamen zang. Als solist is David regelmatig te horen in Bachs *Passionen*, het *Weihnachts Oratorium*, de *Hohe Messe* en diverse cantates; onder andere heeft hij de afgelopen jaren alle solo-altcantates uitgevoerd. In 2016 was David op de radio te horen in het programma 'Geen dag zonder Bach' van de Concertzender, waarin hij aria's en duetten van Bach zong.

Tenor **Sebastian Brouwer** studeerde aan de conservatoria van Enschede en Amsterdam. Hij heeft een zeer wijd georiënteerd repertoire dat reikt van oratorium tot opera en kamermuziek, en van het begin van geschreven vocale muziek tot hedendaagse stukken – waarvan enkele geschreven zijn met zijn stem in gedachten.

Nanco de Vries sloot zijn zangstudie als bas aan het Utrechts Conservatorium cum laude af. In hetzelfde jaar was hij prijswinnaar van het Christina Deutekom concours en werd hij toegelaten tot de studie voor de Nederlandse Muziekprijs. Hij werkte met verschillende vooraanstaande dirigenten, orkesten en regisseurs in binnen- en buitenland. Momenteel is hij werkzaam als freelance opera- en concertzanger.

Suonare d'Amatori

Suonare d'Amatori is in 1996 opgericht als 'Stichting Delfzijls Symphonie Orkest', met als doelstelling koren in de regio Noord-Groningen te begeleiden. In deze opzet is het orkest zeker geslaagd: elk jaar verleent het orkest meerdere malen medewerking aan grote koorconcerten en kleinere koorprojecten. Het orkest werkt op projectbasis en studeert in korte tijd het gewenste repertoire in onder leiding van de vaste repetitor Jelke Hamersma.

De naam 'Suonare d'Amatori', het welklinken van de liefhebbers, verwijst naar de samenstelling van het orkest. Voor ieder concert wordt een orkest samengesteld van goede amateurmusici, waar nodig aangevuld met professionals. In de loop der jaren is een groot bestand van musici opgebouwd waaruit kan worden geput.

Het orkest streeft naar een authentieke uitvoering van de te spelen werken. Daarvoor zijn enkele jaren geleden barokstokken aangeschaft. Barokvioliste Paulien Kostense heeft twee workshops verzorgd om het orkest in te wijden in het spelen met deze strijkstokken.

In de loop der jaren is er een uiteenlopend en gevarieerd repertoire opgebouwd: muziek uit de barok, de klassieke periode en de (late) romantiek. Vorig jaar is het vierde lustrum van de stichting gevierd met twee goedbezochte concerten waarbij werken van Haydn en Beethoven op het programma stonden, met medewerking van de koren Arti Vocali en Collegium Musicum Loppersum.

Viool 1	Marina Maurer, Judith Nijmeijer, Hanneke Rolden
Viool 2	Luigi Balestrini, Oleh Yaroshchuk, Kaspar Bosma
Altviool	Greet Gobin, Hans Stoelinga
Cello	Jonna Meeuwissen, Ruud Wijnands
Contrabas	Fons Ronde
Fluit	Hella Feijen, Erika Hutte
Hobo	Esther Stoffers, Dieuwerke Dijk
Althobo	Rosemarie Arnold
Fagot	Margo Huggers
Trompet	Sebastiaan Haverkate, Tom Vink
Pauken	Stefan Gerritse
Orgel	Jan Luth

Collegium Musicum Loppersum

Sopranen

Ineke Bruggemann
Marjan Doorn
Anneke Jansen
Jacolien Muilwijk
Tineke Postema
Janneke Smit
Anja van Unen
Ellen Veldman
Tea de Vries
Charlotte Vriezema
Afina Wiersema
Janny Zwerver

Alten

Marianne van Albada
Martine Bootsma
Margriet Couperus
Els Dijkema
Ans Engwerda
Frederiek van der Greft
Gera Koolma
Baukje Pietersen
Anneke Wezeman
Pia Wielstra

Tenoren

Henk Apotheker
Annie Elema
Leen Jager
Gerard Jansma
Gerard Kadijk
Jelle de Muinck
Henk de Vries

Bassen

Jaap Bergsma
Jannes Maring
Wilte Mulder
Tjerk de Vries

Jelke Hamersma

Al sinds de oprichting van Stichting Collegium Musicum Loppersum is Jelke Hamersma de vaste dirigent. Jelke heeft in de loop der jaren met vele koren en orkesten gewerkt, zoals symfonieorkest 'Suonare d'Amatori', Toonkunstkoor Delfzijl, kamerkoor 'Arti Vocali' uit Winschoten en het Liudgerensemble, een projectkoor van de Rooms Katholieke kerken Noord Groningen. Jelke gaf met zijn koren vele concerten, ondersteunde talloze kerkdiensten en sloeg een brug tussen orkest en koren.

In november 2016 werd Jelke benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Bij zijn onderscheiding noemde burgemeester Albert Rodenboog hem hét toonbeeld van hoe musici met hun vak, de muziek en hun musici zouden moeten omgaan. Hij heeft zich sinds 1964 ten bate van de samenleving ingespannen en anderen muzikaal gestimuleerd.

Collecte

Het Collegium Musicum Loppersum maakt voor o.a. haar 'Avondmuzieken' graag gebruik van het historische orgel in deze monumentale kerk. Momenteel vindt er een ingrijpende restauratie van het instrument plaats, waardoor het een aantal maanden niet gebruikt kan worden.

Naar aanleiding daarvan zal na afloop van het CML-jubileumconcert een speciale collecte worden gehouden. De opbrengst daarvan is geheel bestemd voor de restauratie van dit waardevolle instrument.

Stichting Collegium Musicum Loppersum beveelt deze collecte dan ook graag van harte bij u aan!

Sponsors

Dit concert is mogelijk gemaakt dankzij de bijdragen van:

Eenkemastichting Loppersum

Emmaplein Foundation

Gemeente Loppersum

Groningen Seaports

Loket Leefbaarheid

Kunstraad Groningen

Prins Bernhard Cultuurfonds

RWE Cultuurfonds

Scholtens-Kamminga Fonds

SNS Fonds Eemsmond

VSB Fonds

Bloemsierkunst Wim Huis Loppersum

www.bloemsierkunstwimhuis.nl

Hessels Zeefbanden Heiligerlee

www.hesselszeefbanden.nl

Vanewsum Adviezen voor erfzaken

Jelte Zwerver, Grootegast

tel. 0594-852275

Hervormde Gemeente Maarland

Agenda

17 december: Weihnachtsmusik

Collegium Musicum Loppersum brengt een zeer divers kerstprogramma met o.a. religieuze koormuziek van Cesar Franck, Franz Liszt en Hendrik Andriessen.

M.m.v. harpiste Maaïke Bosscher en organist Klaas Hoek. Ook kan het publiek enkele Christmas Carols meezingen.

Zondagmiddag 17 december a.s. om 16.30 uur in de Petrus en Pauluskerk te Loppersum. Dirigent is Jelke Hamersma. Entree € 10,-

11 maart 2018: Avondmuziek

in de Petrus en Pauluskerk.

14 oktober 2018: Avondmuziek

in de Petrus en Pauluskerk.

**Wilt u op de hoogte blijven van onze concerten?
Kijk dan op onze website, volg ons op Facebook of mail naar
info@collegiummusicumloppersum.nl**

Dit jubileumconcert wordt mede mogelijk gemaakt door:

PRINS BERNHARD
CULTUURFONDS
De kunst van het geven

GEMEENTE
LOPPERSUM

*Eenkemastichting
Loppersum*

Emmaplein
Foundation

jbs & hsk
STICHTING J.B. BLOEMSTRAAT 100 9713 PS GRONINGEN

RWE

VSBfonds,
iedereen doet mee

 SNS Fonds Eemsmond

